

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

REGULAMENT

Nr. _____ din _____

pentru modificarea și completarea

Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale
pentru instituțiile de credit și pentru abrogarea unor acte normative

Având în vedere dispozițiile art. 4 alin. (1), art. 24 alin. (1), (2) și (2¹), art. 77, art. 101, art. 104, art. 106, art. 122, art. 148 - 149, art. 150 alin. (1), art. 163¹, art. 164 alin. (2), art. 166, art.173⁴ lit. c), art. 289, art. 320, art. 382, art. 384 alin. (1), art. 385 alin. (1) și ale art. 420 alin. (5) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007*, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile art. 413, art.428b și art. 428d alin.(6) din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul dispozițiilor art. 25 alin. (2) lit. a) și ale art. 48 alin. (1) din *Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României*, precum și ale art. 420 alin. (1), alin. (3) și alin. (4) din *Ordonanța de urgență nr. 99/2006 din 6 decembrie 2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007*, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României emite prezentul regulament:

Art. I. Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 841 din 30 decembrie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alin. (1), după pct. 55 se introduc cinci puncte noi, pct. 56 – 60, cu următorul cuprins:

„56. dezvoltare imobiliară – activitatea desfășurată de persoane juridice sau de persoane fizice ce acționează în scopuri legate de activitatea lor comercială sau profesională, prin care se construiește sau se reabilitează, modernizează, consolidează sau extinde un bun imobil ori se viabilizează un teren, indiferent de destinația acestora, cu scopul de a obține venituri prin vânzare sau închiriere;

57. bunuri imobile comerciale (BIC) – înseamnă orice bunuri imobile generatoare de venituri, existente sau în dezvoltare, inclusiv locuințe de închiriat; sau bunuri imobile utilizate de proprietari în scopul îndeplinirii activității, obiectivului sau operațiunilor acestora, existente sau în construcție; care nu sunt clasificate ca BIL; și includ locuințele sociale. În cazul în care un imobil are o utilizare mixtă BIC și BIL, ar trebui luat în considerare ca reprezentând imobile diferite (de exemplu, în funcție de suprafețele destinate fiecărei utilizări) atunci când este fezabilă această defalcare; în caz contrar,

imobilul poate fi clasificat în funcție de utilizarea dominantă a acestuia;

58. bun imobil locativ (BIL) – înseamnă orice bun imobil, disponibil în scopuri de locuire, existent sau în construcție, dobândit, construit sau renovat de o persoană fizică, inclusiv locuințe cumpărate în vederea închirierii. În cazul în care un imobil are o utilizare mixtă, ar trebui luat în considerare ca reprezentând imobile diferite (de exemplu, în funcție de suprafețele destinate fiecărei utilizări) atunci când este fezabilă această defalcare; în caz contrar, imobilul poate fi clasificat în funcție de utilizarea dominantă a acestuia;

59. finanțarea activităților navale – finanțarea tuturor activităților legate de construcția, achiziționarea și exploatarea navelor și a instalațiilor offshore, în cazul în care finanțarea facilităților de credit depinde în principal de fluxul de numerar rezultat din exploatarea sau vânzarea acestor nave sau instalații offshore sau în cazul în care garanția reală este structurată în jurul navelor sau al instalațiilor offshore, al construcțiilor navale sau al diverselor acorduri de navlosire;

60. finanțarea proiectelor – finanțarea tuturor activităților microîntreprinderilor, întreprinderilor mici, mijlocii și mari, astfel cum sunt definite potrivit Recomandării Comisiei Europene din 6 mai 2003, inclusiv a entităților special înființate pentru proiect, implicate în proiecte în care finanțarea facilităților de credit depinde în principal de fluxul de numerar rezultat din vânzarea proiectului și toate activele proiectului sunt gajate în favoarea instituției care finanțează proiectul.”

2. La articolul 84¹, lit. b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) să acopere activitățile de creditare și activitatea de administrare a garanțiilor reale și a împrumuturilor neperformante și să susțină un proces decizional care să ia în considerare riscurile, reflectând aspecte care pot include, de exemplu, tipul expunerii (cum ar fi, expuneri față de societăți, expuneri de tip retail, expuneri garantate cu bunuri imobile, expuneri față de administrații centrale), sectorul economic, poziționarea geografică, moneda, scadența, inclusiv toleranțe de concentrare și factorii de mediu, sociali și de administrare a activității (ESG);” (+ pct.27 din Ghidul EBA/GL/2020/06)

3. La articolul 87, lit. c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) sisteme informaționale eficiente și o infrastructură de date adecvată detaliată și suficient de granulară, pentru sprijinirea procesului de acordare de credite, administrarea și monitorizarea riscului de credit pe parcursul întregului ciclu de viață al facilităților de credit, identificarea, agregarea și raportarea cu acuratețe și la timp a expunerilor la riscul de credit, către organul de conducere, pe bază continuă;” (+ secțiunea „4.3.7 Infrastructura de date” din Ghidul EBA/GL/2020/06)

4. La articolul 87, după lit. f) se introduc trei litere noi, lit. g), lit. h) și lit. i), cu următorul cuprins:

g) politici, procese și proceduri privind identificarea, evaluarea și administrarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la care sunt expuse instituțiile de credit ca urmare a activităților lor de acordare de credite; (secțiunea „4.3.1 Politicile și procedurile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului” din Ghidul EBA/GL/2020/06)

h) o definiție cuprinzătoare a tranzacțiilor cu efect de levier, care să ia în considerare nivelul efectului de levier al debitorului și scopul tranzacției și să acopere toate liniile de activitate și unitățile cu risc de credit; (secțiunea „4.3.2 Tranzacții cu efect de levier” din Ghidul EBA/GL/2020/06)

i) factorii de mediu, sociali și de administrare și riscurile asociate acestora (spre exemplu, riscul fizic determinat de efectele fizice ale schimbărilor climatice asupra performanței financiare a debitorului, riscul de tranziție determinat de impactul asupra debitorului a tranziției către o economie cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră, riscul de modificare a pieței și a preferințelor consumatorilor etc.) care să fie în linie cu apetitul la risc al instituției de credit.” (secțiunea „4.3.5 Factori de mediu, sociali și de administrare” din Ghidul EBA/GL/2020/06)

5. După articolul 87⁵, se introduc două articole noi, art. 87⁶ și 87⁷, cu următorul cuprins:

Art. 87⁶ – Atunci când inițiază sau intenționează să inițieze facilități de credit sustenabile din punct de vedere al mediului, instituțiile de credit trebuie să elaboreze în cadrul politicilor și procedurilor lor privind riscul de credit, detalii specifice cu privire la politicile și procedurile de creditare sustenabile din punct de vedere al mediului, care să acopere acordarea și monitorizarea unor astfel de facilități de credit. (secțiunea „4.3.6 Creditare sustenabilă din punct de vedere al mediului” din Ghidul EBA/GL/2020/06)

Art. 87⁷ – (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de informații și date suficiente, corecte și actualizate, necesare pentru a evalua bonitatea și profilul de risc ale debitorului înainte de încheierea unui contract de credit. (secțiunea „5. Proceduri de inițiere a creditelor”, subsecțiunea „5.1 Informații și documentație”, pct. 84 din Ghidul EBA/GL/2020/06)

(2) În scopul evaluării bonității și profilului de risc al debitorilor, atât persoane fizice, cât și persoane juridice, instituțiile de credit trebuie să aibă la dispoziție și să utilizeze informații susținute de dovezi relevante pentru creditul solicitat, care să surprindă caracteristici cu privire la mediul economic în care debitorii își desfășoară activitatea, cu privire la poziția financiară a acestora și cu privire la factorii de diminuare a riscului. (secțiunea „5. Proceduri de inițiere a creditelor”, subsecțiunea „5.1 Informații și documentație”, pct. 85 și 86 din Ghidul EBA/GL/2020/06 – detalierea prevederilor se află în Ghid)

(3) La evaluarea bonității debitorilor, instituțiile de credit trebuie să evalueze:

(a) poziția financiară a debitorilor persoane juridice, prin luarea în considerare de informații care descriu situația financiară actuală și preconizată a acestora, inclusiv indicatori economico-financiar, care să fie relevante, atât din punctul de vedere al dimensiunii debitorului (microîntreprindere, întreprindere mică, mijlocie sau mare, cât și din punctul de vedere al creditului contractat, al specificului activității debitorilor și al segmentului de piață în care aceștia activează; (secțiunea „5. Proceduri de inițiere a creditelor”, subsecțiunea „5.2.5 Acordarea de credite către microîntreprinderi și întreprinderi mici”, pct. 128, pct. 144 și pct. 150 din Ghidul EBA/GL/2020/06 – detalierea prevederilor se află în Ghid)

(b) sustenabilitatea și fezabilitatea capacității viitoare de rambursare, în cazul unor posibile evenimente adverse care pot afecta situația financiară a debitorilor. În cazul debitorilor întreprinderi mijlocii și mari, sustenabilitatea și fezabilitatea capacității viitoare de rambursare se evaluează printr-o analiză de senzitivitate în cadrul căreia evenimentele adverse analizate sunt de tipul evenimentelor idiosincratice și evenimentelor de piață; (secțiunea „5. Proceduri de inițiere a creditelor”, subsecțiunea „5.2.5 Acordarea de credite către microîntreprinderi și întreprinderi mici”, pct. 131 și pct. 158 din Ghidul EBA/GL/2020/06 – detalierea prevederilor se află în Ghid)

(c) capacitatea de generare de venituri viitoare de către bunurile imobiliare comerciale cu care sunt garantate creditele acordate debitorilor persoane juridice și persoane fizice ce acționează în scopuri legate de activitatea lor comercială sau profesională, prin utilizarea de criterii specifice pentru evaluarea fluxului de numerar generat de respectivele imobile, în funcție de intenția de utilizare a acestora de către debitori; (secțiunea „5. Proceduri de inițiere a creditelor”, subsecțiunea „5.2.7 Acordarea de credite imobiliare comerciale”, pct. 171 – 174 din Ghidul EBA/GL/2020/06 – detalierea prevederilor se află în Ghid)

(4) În cazul activității de creditare pentru dezvoltare imobiliară, instituțiile de credit trebuie să evalueze bonitatea debitorilor persoane juridice și persoane fizice ce acționează în scopuri legate de activitatea lor comercială sau profesională utilizând criterii suplimentare față de cele utilizate la creditarea garantată cu bunuri imobile rezidențiale sau comerciale, care să surprindă toate aspectele relevante ale diferitelor faze de dezvoltare imobiliară din domeniile financiar, al expertizei tehnice, al forței de muncă, și al documentației solicitate de lege. (secțiunea „5. Proceduri de inițiere a creditelor”, subsecțiunea „5.2.8 Acordarea de credite pentru dezvoltare imobiliară”, pct. 176 – 177 din Ghidul EBA/GL/2020/06 – detalierea prevederilor se află în Ghid)

(5) În cazul finanțării activităților navale, instituțiile de credit trebuie să evalueze bonitatea debitorilor persoane juridice utilizând criterii suplimentare, care să surprindă toate aspectele specifice relevante din industria navală, precum construcția navală, caracteristicile flotei navale a debitorului, precum și caracteristicile prezente și viitoare ale cererii și ofertei de pe piața navală. (secțiunea „5. Proceduri de inițiere a creditelor”, subsecțiunea „5.2.10 Finanțarea activităților navale”, pct. 184 – 186 din Ghidul EBA/GL/2020/06 – detalierea prevederilor se află în Ghid)

(6) În cazul finanțării proiectelor, instituțiile de credit trebuie să evalueze bonitatea debitorilor utilizând criterii suplimentare, care să surprindă toate aspectele specifice relevante derulării proiectelor, precum evaluarea sursei principale de rambursare a creditului în relație cu fluxul de numerar generat de proiect, clauzele contractuale care să asigure gajarea fondurilor sau activelor debitorilor în cazul tranzacțiilor sindicalizate, criteriile pentru evaluarea diferitelor aspecte ale fazei de dezvoltare a proiectului și evaluarea predictibilității și volatilității costurilor asociate dezvoltării acestora. (secțiunea „5. Proceduri de inițiere a creditelor”, subsecțiunea „5.2.11 Finanțarea proiectelor”, pct. 188 – 191 din Ghidul EBA/GL/2020/06 – detalierea prevederilor se află în Ghid)”

6. După articolul 88, se introduce un articol nou, art. 88¹, cu următorul cuprins:

„**Art. 88¹** – Atunci când utilizează inovații cu componentă tehnologică în scopul acordării de credite și/sau modele automatizate de evaluare a bonității și de luare a deciziilor cu privire la credite, instituțiile de credit trebuie să se asigure de caracterul adecvat al acestora, de riscurile inerente asociate acestora și să înțeleagă modelele utilizate și limitările lor.” (secțiunile „4.3.3 Inovații cu componentă tehnologică în scopul acordării de credite” și “4.3.4 Modele de evaluare a bonității și de luare a deciziilor cu privire la credite” din Ghidul EBA/GL/2020/06)

7. Articolul 91 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 91** – Instituțiile de credit trebuie să dispună de politici și proceduri pentru evaluarea garanțiilor reale și pentru verificarea faptului că respectivele garanții sunt și continuă să fie executabile și valorificabile. Aceste politici și proceduri trebuie să specifice metode de evaluare prudente și proporționale cu tipul și valoarea potențială a garanțiilor reale, care urmează să fie utilizate de către un evaluator și utilizarea modelelor statistice avansate pentru fiecare tip de garanție reală.” (secțiunea „7. Evaluarea bunurilor imobile și mobile” din Ghidul EBA/GL/2020/06)

8. După art.648¹, se introduce un nou articol, art.648², având următorul cuprins:

„**Art. 648²** – La calcularea indicatorului de finanțare stabilă netă potrivit Regulamentului (UE) nr. 575/2013, instituțiile de credit nu iau în calcul impactul contractelor cu instrumente financiare

REGULAMENT privind modificarea și completarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit, cu modificările și completările ulterioare

derivate, dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute la art.428d alin.(6) lit. a) – c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. În sensul art.428d alin.(6) lit. c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, vor fi avute în vedere, din categoria contractelor derivate care servesc politicii monetare a băncii centrale a unui stat membru, contractele cu instrumente financiare derivate care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) contrapartea respectivelor contracte este Banca Națională a României,
- b) operațiunile servesc scopurilor politicii monetare a Băncii Naționale a României,
- c) respectivele contracte se desfășoară în baza reglementărilor Băncii Naționale a României aplicabile pentru desfășurarea operațiunilor de politică monetară a Băncii Naționale a României (contracte derivate care servesc politicii monetare a Băncii Naționale a României).”

Art. II. Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 25/2011 privind lichiditatea instituțiilor de credit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 820 din 21 noiembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, și Ordinul Băncii Naționale a României nr. 22/2011 privind raportarea situațiilor referitoare la indicatorul de lichiditate și riscul mare de lichiditate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 820 din 21 noiembrie 2011, cu modificările ulterioare, se abrogă.

Art. III. Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția Art. I pct. 1 – 7, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2022.

Art. IV. Prezentul regulament se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

București, XX xxxxx 2021.

Nr. XX.